

ne nagrade i priznanja, dobitnica Majske nagrade Saveza organizacija za fizičku kulturu BiH (1962).

Iakonomik, prostorija za znojenje u ant. gimnaziju; poslije pranja u lutronu vježbači su se u I. oporavljali nakon vježbanja.

Iakoteška kategorija, težinska kategorija profesionalnih boksača po propisima EBU i WBC od 79,378 do 86,182 kg; službeno uvedena 1969; borbe za PS počele su 1980.

Iaktobran, hokej na ledu; štitnik za lakat; izrađuje se od kraljeve kože (u novije vrijeme iz plastike), podstavljen pjenušastom gumom ili filcom i pokriven fibrenom kapom; učvršćuje se gumenim vrpčama na laktu.

Lambaša, Ante (1918), mr prava; sp. radnik, od 1980 predsjednik FINA. God. 1944–59 u NOR i JNA. Jedan od osnivača Plivačkog saveza Jugoslavije. Bio direktor i PS (Beograd, 1973) u plivanju, skokovima u vodu, vaterpolu i sinhroniziranom plivanju. Član JOK (1952–68), biran za člana Izvršnog biroa FINA (1960), potpredsjednik FINA i blagajnik; član Izvršnog biroa LEN (1950), a od 1978 potpredsjednik; 1968–72 predsjednik Evropskog vaterpolo komiteta, LEN.

Lanc, Marjan (1925), redovni profesor Fakulteta za fizičku kulturu u Zagrebu; sudionik NOB od 1941; 1976 obranio doktorsku disertaciju: »Relativna vrijednost klasičnog i situacionog metodskog modela u učenju tehnike alpskog skijanja«. Bio sekretar Komisije za fizičku kulturu Izvršnog vijeća Sabora SRH, član Savezne komisije za fizičku kulturu Saveznog izvršnog vijeća, potpredsjednik Saveza organizacija za fizičku kulturu Zagreba (1961–65), predsjednik Republičke samoupravne interesne zajednice fizičke kulture Hrvatske (1975–79), član Predsjedništva Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (od 1974). Dobitnik brojnih nagrada i priznanja, između ostalog Majske nagrade Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH (1965) i Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske (1982). Uz brojne stručne i naučne radove napisao: *ABC skijanja* (sa N. Herucum, Zagreb 1960; *Biomehanika tjelesnog vježbanja*, Zagreb 1962; *Relacije između kognitivnih faktora i taktičkih sposobnosti u sportskim igrama*, Zagreb 1973; *Osnovna škola skijanja*, Zagreb 1978; *Napredna škola skijanja*, Zagreb 1979; *Osnove prestupne tehnike*, Zagreb 1980 i dr.

Lancia, tal. tvornica putničkih. sp. i trkačkih automobila, osn. 1906 u Torinu; 1969 pripojena koncernu FIAT; vozila L. pobijedila su na Targa Florio (1952–54) i Mille Miglia (1954). J. M. Fangio (Lancia-Ferrari D 50) 1956 osvojio PS; 1980 i 1981 L. osvojila PS tvornica u maratonskim utrka.

Lane, Alfred (1891), amer. reprezentativac u streljaštvu; pobjednik na Ol: 1912 u gađanju pištoljem slobodnog izbora (pojedinačno i ekipno) te pištoljem za dvoboj; 1920 u gađanju pištoljem slobodnog izbora (ekipno) i u gađanju pištoljem brzom paljbom (ekipno).

Lang, Hermann (1909), automobilist SR Njemačke, 1939 pobjednik PE u kategoriji trkačkih automobila formule 1; prvi na 7 GP utрка; pobjedio na utrci 24 sata Le Mansa (1952) i u Nürburgringu.

Lang, Leo (1919), ekonomist; tajnik NK Dinamo (Zagreb); reprezentativac u atletici i savezni trener za srednje i duge pruge. Trenirao brojne reprezentativce i rekordere. Bio je član atletske sekcije HAŠK i AK Dinamo te IO Atletskog saveza Jugoslavije. Uz brojne nagrade i priznanja dobitnik je Nagrade fizičke kulture Zagreba (1963).

Ianista, učitelj borbenih vještina starorim. gladijatora.

Lansdowne Road, stadion za ragbi u Dublinu (Irska), gdje se 1878 održala prva utakmica između Irske i Engleske; sjedište Ragbi saveza Irske.

Lapaine, Franjo (1921–62), novinar, sp. radnik; aktivni igrač u hokeju na travi i rukometu. Suradivao i bio urednik zagrebačkog lista Nogomet, a od 1953 novinar i teh. redaktor Narodnog sporta (Sportskih novosti).

Laplandski kup, godišnje natjecanje u alpskim disciplinama skijanja; organizira se od 1963 za muškarce i žene u Gällivareu (sjev. Švedska).

lapta, stara rus. nar. igra s palicom i lop-
tom. Natječu se dvije ekipe, svaka od 5 do 7 igrača; igralište je duž. 50–60 m, šir. 20–30 m. Palica kojom se udara lopta, duga je 80–120 cm; lopta je promjera 6–7 cm, tež. 50–70 g. Igrač napadačke ekipe udara palicom po lopti i nastoji što brže dotrčati do kraja igrališta, gdje obilazi »kuću« i u trku se vraća na polazno mjesto. Da bi u tome uspio nastoji loptu odbiti što je moguće dalje. Igrači protivničke strane pokušavaju uhvatiti loptu i njome pogoditi igrača u trku. Ako im to uspije, ekipe mijenjaju uloge; u protivnom ekipa u napadu osvaja 1 bod i na red za udaranje palicom po lopti dolazi njen slijedeći igrač. Pobjednik je ekipa koja skupi više bodova u igri od 2×30 min. L. je više srodna baseballu i cricketu; u Finskoj se slična igra zove pesäpallo, u Rumunjskoj oja. L. je od 1959 uključena u program Spartakijade naroda RSFSR.

Laroche, Raymonde de la (1886–1919), franc. barunica, prva žena koja je 8. III 1910 dobila dozvolu pilota aviona (br. 36). Poginula u avionskoj nesreći (18. VI).

Larsen, Bent (1935), dan. šah. velemajstor (od 1956); sudjelovao na omladinskom PS 1951 i 1953; igrao na turnirima kandidata 1965 3, 1968 3, 1970 2-4 i 1977 2. Prvak Danske 1954–56, 1959, 1963–64. Nosilac Šahovskog Oscara za 1967.

Larsson, Gunnar (1951), šved. reprezentativac u plivanju; prvi na Ol 1972 na 200 m mješovito (2.07,2 min, SR) i 400 m mješovito (4.32,0 min, ER); prvi na PS 1973 na 200 m mješovito (2.08,36 min); prvi na PE 1970 na 200 i 400 m mješovito i 400 m slobodno; postigao 3 SR i 7 ER.

Lasker, Emanuel (1868–1941), dr matematičkih znanosti; njem. šah. velemajstor, drugi po redu prvak svijeta; titulu osvojio u meču sa W. Steinitzom (12:7) i sačuvala je 27 god (1894–1921). Titulu sv. prvaka izgubio je 1921 u meču sa J. Capablancom. Napisao: *Common Sense in Chess*, London, New York 1896; *St Petersburg Tournament Book*, 1909 New York 1910; *Mein Wettkampf mit Capablanca*, Berlin–Leipzig 1922; *Lasker's Chess Manual*, London 1932; *Alekhine — Bogoljubov Return Match*, London 1935.

laso (španj.), umjetničko klizanje i koturaljanje: dizanje u sastavima parova; partneri klizu naprijed jedan do drugog, držeći se za ruke. Partner podigne partnericu jednom ili objema rukama, obično iz luka naprijed van i okreće je iznad glave (poput vitljanja lasom). Noge partnerice su raznožene. Nakon najviše tri i pol okreta partnerica se spušta u luk natrag van.

Lasta, Kajak klub, osn. 1970 u Skoplju; osvojio ekipno PJ 1979 u kajak slalomu.

lastavica, umjetničko klizanje i koturaljanje: klizanje natjecatelja na jednoj nozi u stavu vage; u tom stavu se izvode veliki krugovi, spirale, piruete i dr.

Laszlo, Dragica (1920), tenisačica, članica JTK Partizan (Beograd) i TK Vojvodine (No-

L. LANG

E. LASKER

A. LAMBAŠA

vi Sad); prvakinja Jugoslavije u pojedinačnoj konkurenciji i u igri parova 1954 te u igri mješovitih parova 1947–48 i 1950–52; pobjednica na Međunarodnom prvenstvu Jugoslavije u igri mješovitih parova 1948–49.

Laszlo, Stevan (1913), teniski reprezentativac; prvak Jugoslavije u igri parova 1951 i 1954, te u igri mješovitih parova 1952.

laširanje (franc. lâcher; pustiti), prvi samostalni let učenika u toku školovanja bez nastavnika.

lat mašina, sprava za jačanje lednih mišića (naročito mišića latissimus dorsi, prema kojemu je i dobila naziv). Vježbač siedeći

I ASO

LASTAVICA